

dujemo lepoto stvari, krajev, umetnin, kako moramo šele občudovati nebeško lepoto krščanskih čednosti. Bog sam ima veselje nad čednostjo; o pobožnem pastirčku Davidu je rekel: „Našel sem Davida, moža po svojem srcu, ki bo storil vso mojo voljo.“ Da, ljudem in Bogu je prijeten čednosten otrok. Bolj kot najlepše cvetice razveselé stariše in učitelje čednosti dobre mladine.

Al. Stroj.

Naši otroci.

(Selko.)

e bom trdil, da so otroci v naši vasi drugačni, kakor drugod. Poredni, nagajivi, razposajeni, včasih malo leni, navadno preveč živi, včasih seveda tudi pridni. Vsi pa niso enaki. Učanov Tonček tamle je živ, kakor iskra, prav kakor živo srebro. Nikoli ni na miru, niti v šoli niti doma. Mihčev Pepček je ves drugačen. Miren, tih, pohleven.

Ko sem bival o počitnicah v svoji sobici pod streho, sem opazoval njih početje. In pri tem sem jih spoznal vse, od prvega do zadnjega. Opisati vam hočem samo one, ki se posebno odlikujejo ali v pridnosti ali v lenobi ali kako drugače. Učanov Tonček naj bo prvi.

I.

Kakor sem že omenil o njem, je bil živ, živ kakor iskra. Mirovati ni mogel. Posledica tega je bila, da mu je bila vsaka obleka premalo trdna, Oče pa so se praskali za ušesi, ko je bila treba vedno šteti denar za novo obleko.

Vsake hlače so takoj pregledale na kolenih in tam, koder pritiskajo razsrjeni oče ali učitelj skeleče črte. Gumbov je seveda takoj zmanjkalo. Je že plezal ali na hojo tam v plotu ali na hruško na vrtu, in pri tem je prijela kaka veja ali kak oklešček tako nesrečno

za ujebove naramnice, da so se ali pretrgale ali pa je odletel gumb. Seveda nobeno ni bilo prav prijetno zanj. Malo potrj je prišel k materi s prošnjo, da bi mu prišili gumb ali sešili naramnico. Oče namreč niso smeli videti, da bi nosil hlače na rokah.

Če je bil na vasi z drugimi otroki, nastal je zopet gotov prepir ali tepež. Mirovati namreč ni mogel. Tega je pocukal, onega dregnil, tretjega udaril. Vsled tega je bila včasih cela vojska pred Učanovo hišo.

In knjige, kakšne so bile! List se ni držal lista. Spreдай in zadaј je manjkalo po par listov, in na sredi tudi niso bili vsi. Da ga vsled tega v šoli niso hvalili, mi ni treba posebej omenjati.

Toda vse bi bilo še dobro zanj, samo obleka ga ni trpela.

„Kakšni so vendar ti otroci! Nobena obleka ni dovolj trdna. Nič ne obstoji na njem. En teden je v hlačah, pa so take, kot bi jih svinji izpred rivca potegnili. Vse raztrgano, vse preluknjano.“

In med tem, ko je delalo to očetu največ skrbi, bilo je njemu največje veselje, imeti večkrat nove hlače. Je moralo biti že malo napuha v mladi glavi!

Oče pa so bili moder mož in so vendar iznašli blago, ki naj bi bilo dovolj trdno za živega Tončka. Imeli so stare irharste hlače. Te so prinesli nekega dne iz skrinje in poklicali suhega Trtnika, ki je znal narediti hlače vsakemu vaščanu, velikemu kakor majhnemu. Ta je prišel in po dolgem premišljevanju sta se zedinila z očetom, da bo mogoče narediti iz enih hlač dvoje, samo nekaj „flik“ bo treba še dodati. Oče so šli zopet v skrinjo, prevrnili vse, pobrali vse irhaste ostanke in izrezke in jih prinesli doli krojaču.

Le nekikrat sta se menjala noč in dan in že je imel Tonček irhaste hlače. Nekako ponosen je bil sprva nanje, saj so bile še nekam lepo črne in vrhu tega so nosili take hlače možje, ki jih je najbolj spoštoval, kakor Mrzlovakov stric, Žagarjev oče in drugi.

Plezal je po drevju, valjal se po travi, ali hlače so bile vedno cele. Le nekaj se je izpremenilo na njih — črna barva. Vedno bolj in bolj so bile rjave, prav grdo rjave. Ta barva je opozorila Tončkove to-

variše na njegove irhovke. Začeli so kazati nanje, češ: kako so grde, strašansko grde.

Kamor je prišel, kazali so za njim in ga dražili z irhovkami. To je bilo vendar preveč! Treba se je torej iznebiti irhovih hlač, tako je sklenil. Toda to je vedel, da bo moral tičati v njih, dokler bodo cele. Pred vsem jih mora torej raztrgati. Toda kako?

V take skrbi vtopljenega ga je dobila zima ono leto. Prinesla je s seboj dosti snega. Tega je natresla pol metra na debelo okrog po vasi. Tudi po strmem Dolgem hribu ga je nasula. Ko je pritisnil mraz, da je sneg nekoliko pomrznil, zbrali so se sanjkarji na hribu. Tudi Tonček je šel, toda brez sani. Tovariši so bili tako veseli snega, da so celo pozabili na njegove irhovke. A on ni pozabil. Danes ali pa nikoli, tako je rekel.

„No, Tonček, ker nimaš svojih sani, kar na moje sedi, saj je še za enega prostor“, tako mu je prigovarjal njegov prijatelj Lešnikov Lojze.

„Nočem. Vozil se bom brez sani.“

Nato se je vsedel na ledeno skorjo ter se spustil nizdol. To je šlo! Ko se je ustavil pod hribom, je potipal, če so irhovke še cele; ker še niso imele luknje, šel je še enkrat gori in se spustil doli. Tako se je vozil brez sani do popoldne.

Bolj proti večeru, ko je postalo mrzlo, je vtaknil roke v žep in hitel z raztrganimi in premočenimi irhovkami domov. Malo ga je sicer skrbelo in nekam boječe je stopil v vežo. Toda upal je, da se bode zmuznil na peč in tam počakal, da se hlače posušé. Potem ko bodo suhe, bo pokazal očetu, češ, hlače so raztrgane, nič ne vem, kdaj so se tako izvotlile.

Prišel je na peč. Že se je veselil zmage, misleč, ako dosedaj niso zapazili, da so mokre, poslej tudi ne bodo.

Pa varal se je Tonček na peči. Hlače se niso hotele tako hitro posušiti. Začele so se, kakor pravimo, pariti. To je razprostiralo po sobi neprijeten duh. Oče so parkrat dihnili skozi nos, nato pa so se obrnili proti peči, češ: „Kaj se pari?“

Prišli so bliže in zapazili, kaj in kako je. Tonček seveda ni bil vesel, da so prišli k njemu. Morda so ga podučili, da se sme drsati samo po saneh, a ne po hlačah.

Prvih irhovk se je pa vendar-le iznebil. Toda kaj, ko so visele še ene pripravljene. Teh si ni upal raztrgati na snegu.

Tovariši pa so zopet kazali za njim: „Glejte, irhovke ima, irhovke!“ Tončku ni kazalo drugega, kakor da se je držal bolj sobe, da ni hodil med tovariše. No, ker je moral bolj samevati, ker so ga oče večkrat prijeli, da se je moral učiti, izgubil je tudi nekoliko prejšnje živahnosti. Ne rečem, da je bil žalosten, ali bolj resen in manj živ je bil. In to vse so mu naredile — irhovke.

Pri peči.

Sivolasi tam pri peči
Dedek naš počiva.
Zbrana je okoli deca,
Deca vedno živa.

Tonček radovedni kmalu
Začne modrovati,
In na dolgo to in ono
Dedka spraševati.

Bajke, basni dedek pravi,
Resne zgodbe tudi,
Deca umiri se, sluša,
Sluša in se čudi. —

„Ko dorastem, dedek, ne res,
Idem pa v vojake,
Saj že zdaj vojaške delam,
Pravite, korake.

Zdaj utihne in zamisli
Dedek se globoko,
In nasloni, osivelo
Glavo si na roko.

In po širnem šel bom svetu,
Kjer me sreča čaka,
Ali pa me morda, dedek,
Vara misel taka?“ — —

Tonček radovedno uprašuje
Dedek dremlje in mu — prikimuje.

Fr.

